

STEKLARNE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 13

Rogaška Slatina

Marec 1985

Po zaključnem računu Steklarne za 1984 leto

Preseženi kazalci

Obračun dela in poslovanja kolektiva rogaške Steklarne v preteklem letu je opravljen. Za nami so zbori delovnih ljudi in dokončno smo razporedili ustvarjen celotni prihodek. Z dosežki smo v glavnem lahko zadovoljni, saj smo presegli z načrtom zastavljene cilje. Vendar številčni vrednostni podatki – pri sedanjí stopnji inflacije nimajo več prave teže. Zato kljub temu, da smo že seznanjeni s pglavitnimi značilnostmi poslovanja, še enkrat pogledimo pglavitne kazalce o uspešnosti poslovanja!

Izvoz večji za 27,8% in za 7,7% večji od planiranega

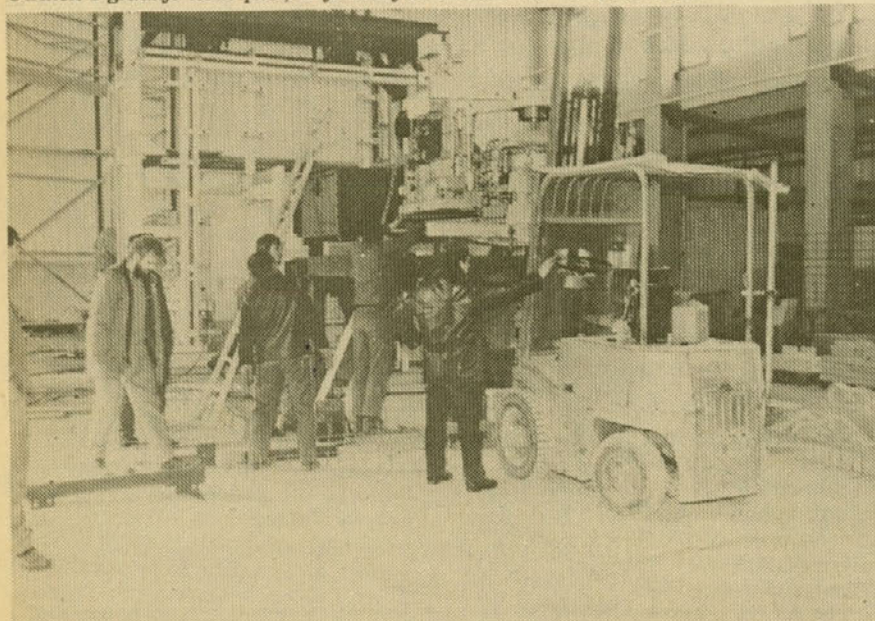
Nenehno poudarjamo pomen izvoza za našo delovno organizacijo. Na tem področju smo bili v 1984 letu uspešni. Izvozili smo za 8.037.979 ameriških dolarjev, kar je za 27,1% več kot v 1983 letu in za 7,2% več, kot smo načrtovali.

Dosegli smo torej največji letni izvoz v zgodovini Steklarne!

Obseg količinske proizvodnje je bil v kilogramih za 7% večji in v kosih za 5,8% večji. Več kot ti podatki pa nam povedo naslednji.

● Količinski delež proizvodnje za izvoz se je pri svinčenem brušenem steklu povečal na 52%, pri svinčenem

Utrinek z gradnje nove peči, ki je sedaj že dokončana – foto Z. Novak

Preberite!

Macy's ponovno nagradil najboljše 2

»Marsikaj smo naredili...!« 4

Prijave prihajajo, med njimi malo za steklopihače 7

V bodoče bolj načrtno! 8

Dolga leta so že med nami 9

Nadurno delo postalo drago 9

Bi se radi izobraževali ob delu in za to še prejemale štipendijo 10

Pet nagrajenih predlogov 11

Vas zanimajo različna stanovanjska posojila? 12

V februarju 1776 delavcev 13

Miro Žekar 13

Alojz Tramšek 14

Evropsko leto glasbe 14

Prava pot do resničnega podružbljanja kulture 15

Bomo tokrat zmagali? 15

Nagradna križanka št. 125 16

gladkem in kristalin steklu pa se je povečal na 54,4%. V 1983 letu so bili ti odstotni deleži precej nižji – pri brušenem kristalu 39,5% in pri kristalinu in ostalih vrstah stekla pa 41%. Pri tem gre le za uskladiščno proizvodnjo I. vrste, dejansko pa je bilo za izvoz »zaposlenih« še več proizvodnih zmogljivosti.

● V eksterni ali zunanji realizaciji od prodaje stekla je dosegel delež proizvodnje za izvoz že 73%, kar samo potrjuje naše ugotovitve, da v povprečju dosegamo z izvozom višje cene, kot jih dosegamo na domačem tržišču.

Večji izvoz ob še nadaljevali politiki realnih tečajev tujih valut je v največji meri vplival na uspešnost našega poslovanja. Ob pretežni usmerjenosti našega izvoza na tržišče ZDA in ob dvigovanju vrednosti dolarja – tudi glede na ostale čvrste valute, je tudi to uspešno vplivalo na poslovanje.

Zadovoljiva rast dohodka

Celotni prihodek se je na ravni delovne organizacije povečal za 66,3%, to je na 2,15 milijarde dinarjev. Hkrati so porabljena sredstva naraščala počasneje, kot je naraščal celotni prihodek, kar je dobro vplivalo na uspešnost poslovanja.

Prvič po več letih se je izboljšala ekonomičnost poslovanja. Tako se je dohodek – konsolidirano – povečal za 78,1%, to je na 1,36 milijarde dinarjev, medtem ko se je čisti dohodek povečal za 72,2%, to je na 1,08 milijarde dinarjev.

Počasneje naraščanje čistega dohodka je posledica letos povečanih obveznosti iz dohodka, med katerimi naj najprej omenimo obresti, saj smo zanje namehili kar 76,5 milijona dinarjev ali 3,3-krat več kot v 1983 letu. Na to so vplivali večji obseg kreditov za izvoz (večji izvoz in višji tečaji) ter bistveno višje obrestne mere, ki so se med letom večkrat dvigovale kljub veliki rasti sredstev za obresti. Vendar za te namenimo še precej manj dohodka, kot je povprečje gospodarstva v SR Sloveniji. Pri obveznostih iz dohodka so se občutno povečali še prispevki za pokojninsko-invalidsko zavarovanje, ki so se povečali za več kot 100%.

Za osebne dohodke smo namenili 610,7 milijonov dinarjev, kar je za 62,4% več kot v letu 1983. Povprečni neto osebni dohodek na delavca je bil v Steklarni lansko leto 26.462 dinarjev in je bil za 2,8% pod republiškim povprečjem v gospodarstvu SR Slovenije. Sicer pa se je povprečni neto osebni dohodek povečal lani v primerjavi z letom 1983 za 52,4%.

Večja masa sredstev za bruto osebne dohodke pa je posledica večjega števila zaposlenih – za 5,7% večjega števila nadur in večjih obveznosti za boleznine v breme delovnih organizacij.

Gospodarna delitev

Ob pisanju tega prispevka so zbori delovnih že končani. Potrjena je bila delitev, ki so jo na predlog strokovnega kolegija podprle družbenopolitične organizacije. To pa pomeni, da smo se odločili, da izločimo dodatno še 20 milijonov dinarjev za stanovanjsko gradnjo in 370,4 milijonov dinarjev ali za 88,5% več sredstev kot v 1983 letu za akumulacijo.

Pri tem smo imeli pred očmi dokončanje investicijskih del oziroma njihovo podražitev, potrebo po gradnji novega obrata za družbeno prehrano in notranjo ureditev steklarne z dvoriščem in dovoznimi potmi.

Zapišemo lahko, da smo se pri delitvi čistega dohodka obnašali gospodarno!

Centralni delavski svet je 6. marca sprejel okvirni gospodarski načrt za

1985 leto. Z njim smo si zadali osnovne cilje poslovanja za letos. Pri načrtovanju smo bili v precejšnji zagati, predvsem zaradi hitre rasti cen energije in repromaterialov ter težavne ocenitve rasti tečaja tujih valut. Izhajali smo torej bolj iz ocen in nekaterih predvidevanj in če bodo njihova dejanska gibanja bistveno odstopala od načrtovanih, se bomo morali odločiti za rebalans ali preračun gospodarskega načrta. To je v sedanjih negotovih poslovnih razmerah zaradi obilice neznank tudi razumljivo.

Sprejet okvirni gospodarski načrt

Prav tako smo pri sestavi letošnjega načrta upoštevali zagon novih proizvodnih kapacitet. Upoštevali smo, da bodo tudi v teh predvidevanjih kakšna odstopanja, bomo morali gospodarski načrt spremeniti. Ne, ne glede na vse navedeno pa je prav, da smo si zadali poglobitve naloge, ki jih moramo letos uresničiti...!

Zanimiva gesta!

Macy's ponovno nagradil najboljše

Ko smo leta 1983 v decembrski izdaji »Steklarja« pisali o Macy'sovi podelitvi nagrade najuspešnejši brigadi naših steklarjev, ki so naredili največ kosov in najboljšo serijo Gallia, smo zapisali, da bo ta nagrada v letu 1984 podvojena in dodeljena tudi brusilcem. Firma Macy's je obljubo res držala in iz njenega predstavništva v Beogradu smo dobili obvestilo, da so tudi letos pripravili denarne nagrade, in sicer dve nagradi po 50.000 dinarjev za steklopihalce in steklobrusilce.

Takšna oblika kupčevega spodbujanja kakovostnega dela je verjetno svojevrsten primer in kaže na zares dobro poslovno sodelovanje med znano ameriško trgovsko hišo in steklarno.

Tudi letos je pripravila predlog za podelitev nagrade posebna komisija, ki je na podlagi podatkov ugotovila, da je v lanskem letu najbolj kvalitetno izdelovala **brigada Jožeta Humskega**. Tako jim je pripadlo 50.000 dinarjev, ki jim jih je izročil predstavnik firme iz Beograda Krstić.

No, brusilci pa so imeli pri izbiri, komu podeliti nagrado, malo več problemov. Tudi njihov delavski svet je imenoval komisijo, ki je odločila, da bodo v poštev za nagrado prišli tisti, ki so brusili reklamne izdelke Gallie, to so bili izdelki, povečani od devetkrat do dvajsetkrat, kot so veliki normalni izdelki. Tako so nagrado razdelili med 8 brusilcev. Po 10.000 dinarjev so prejeli: Slavko Čoh, Anton Drofenik, Anton Gorišek in Jože Kovačič. Po 2500 dinarjev pa so prejeli: **Miran Cerovski, Janez Čonč, Anton Krivec in Zdravko Prgin**. Nagrade so jim bile vročene na tovariškem srečanju kolektiva Steklarne v Zdraviliški dvorani. Upamo, da bodo te nagrade spodbudile med vsemi sodelavci še večjo delovno vnemo, še bolj kvalitetno delo ter s tem dosegle osnovni namen.

Nagrajencem v imenu vseh iskreno čestitamo!
UREDNIŠTVO

Na prvem mestu plan izvoza

Še nadalje ostaja naša najpomembnejša naloga izvoz. Zadali smo si nalogo, da moramo letos izvoziti za 11 milijonov ZDA dolarjev. To pomeni, da moramo izvoz povečati za več kot 36% v primerjavi s preteklim letom. Pri tem naj bi sedanja proizvodnja omogočila izvoziti za 9 milijonov dolarjev in nova proizvodnja za 2 milijona dolarjev. Gre torej za res visoko rast, h kateri naj bi precejšen delež prispevala že nova proizvodnja.

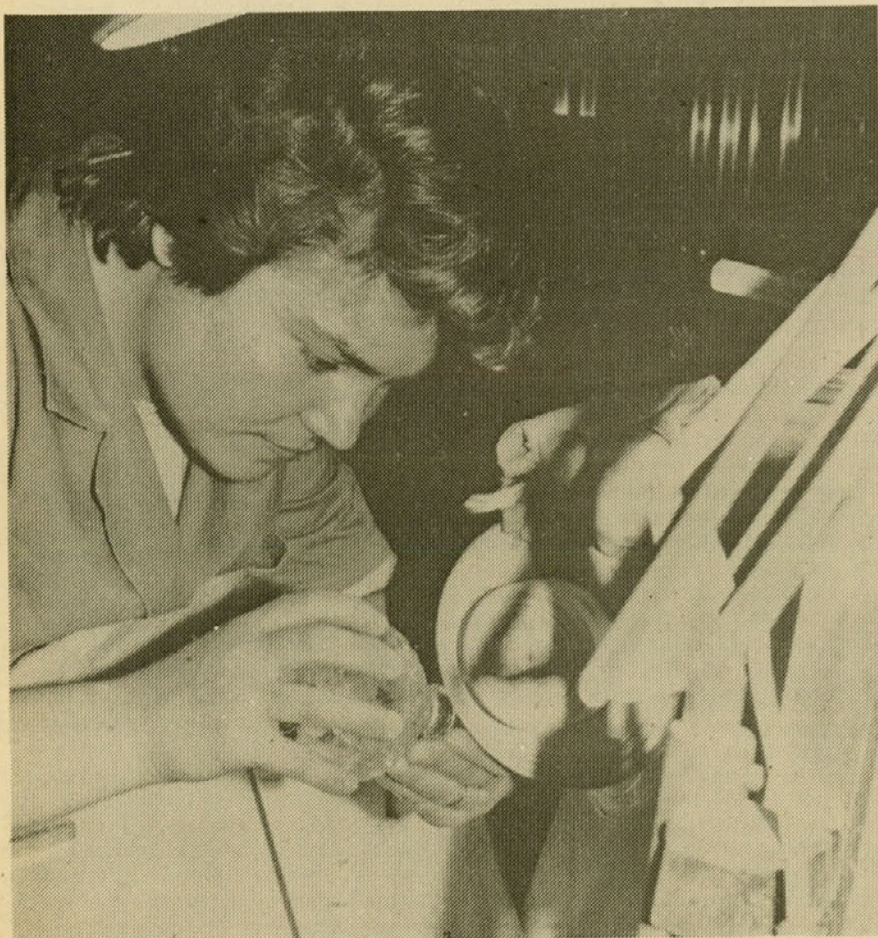
Takšen izvoz in tudi občutno povečanje prodaje na domačem tržišču, kar dobro omogočile ustrezno večje proizvedene količine svinčenega stekla in brušenega stekla, bi omogočilo povečanje celotnega prihodka od prodaje stekla za 123%. To pomeni, da bi morala vrednost proizvodnje in prodaje doseči 4,04 milijarde dinarjev, ali 404 milijarde starih dinarjev. Od tega naj bi nova proizvodnja ustvarila 1,1 milijardo dinarjev in obstoječa 2,94 milijarde dinarjev ali skupaj 62% več kot v 1984 letu. Takšna proizvodnja in prodaja bosta omogočili porast celotnega prihodka za 110% in dohodka za 92,4%, to je na 2,73 milijarde dinarjev.

Porabljena sredstva bodo naraščala hitreje, kot bo naraščal celotni prihodek; predvsem zaradi nove proizvodnje, v kateri bodo v strukturi celotnega prihodka porabljena sredstva udeležena z večjim deležem kot v obstoječi proizvodnji. Prav tako bodo precej porastli tudi stroški za energijo.

Povprečne osebne dohodke v Steklarni dvigniti za kakšen odstotek nad republiško povprečje ...!

Pri obveznostih iz dohodka načrtujemo, da se bo močno dvignil delež dohodka za obresti. To zaradi občutno povečanih obrestnih mer in zaradi povečanih obsegov izvoznih kreditov... Tako načrtujemo, da bomo z obresti namenili več kot 250 milijonov dinarjev, kar je več kot trikratni znesek kot v letu 1984. Toliko višji delež dohodka za obresti, bo vplival na to, da bodo tudi obveznosti iz dohodka naraščale hitreje, kot bo naraščal dohodek. To pa pomeni tudi počasnejše naraščanje čiste dohodka, ki naj bi se povečal za 87,5%, to je na 2,12 milijarde dinarjev.

Boža Bračun brusi z diamantno ploščo keli-hov prstan... - foto Z. Novak

Takšen čisti dohodek naj bi omogočil povečanje mase sredstev za bruto osebne dohodke na 1,192 milijarde dinarjev, to je za 81,8%. Toliko moramo povečati sredstva za bruto osebne dohodke zaradi nujnega povečanja števila zaposlenih za 12%, saj bo v naši delovni organizaciji prihodnje leto v povprečju zaposlenih 1.872 delavcev!

Načrtovano povečanje sredstev za bruto osebne dohodke naj bi omogočilo tudi povečati povprečne neto osebne dohodke v Steklarni za kakšen odstotek nad republiško povprečje v gospodarstvu Slovenije.

Tudi to je bila ena med nalogami, ki smo si jo zadali z gospodarskim načrtom! No, pri tem pa načrtujemo, da bodo s še hitrejšo stopnjo naraščala tudi sredstva za akumulacijo in reprodukcijo.

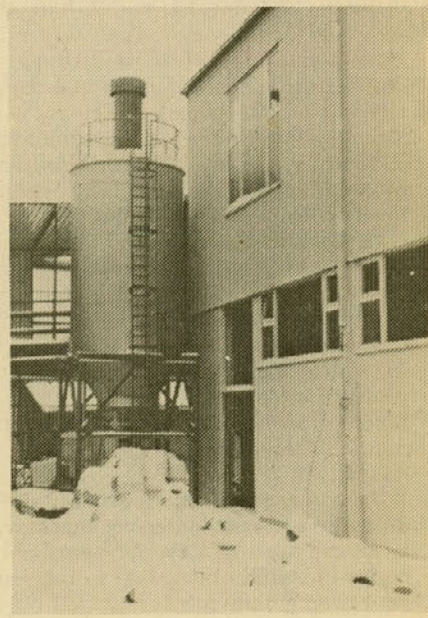
Sklep...

To so, torej, na kratko, brez mnogo števil, prikazane naše najpomembnejše naloge za letošnje leto! Za temi številkami pa mora stati kakovostna in po fizičnem obsegu precej večja proizvodnja, kar naj bi omogočile nove kapacitete. Seveda pa bo treba vse večje proizvedene količine tudi uspešno prodati...

Gre torej za zahtevne naloge, ki jih z vso zavzetostjo celotnega kolektiva vendarle zmoremo uresničiti!

ZLATKO NOVAK

Silos za apno ob novi proizvodni hali je pripravljen... - foto Z. Novak

Iz Steklarske šole...

Komunisti ocenili svoje delo

V četrtek, 7. marca je bila programska konferenca osnovne organizacije ZK Steklarske šole. Konferenca se je udeležil tudi član občinskega političnega aktiva Milan Matko. Sekretar osnovne organizacije ZK Steklarske šole je poročal o delu v preteklem letu. To poročilo objavljamo v celoti v sestavku »Marsikaj smo naredili...«

V razpravi je sodelovalo precej članov zveze komunistov. Referent za idejnopolitično izobraževanje Marjan Čuješ je poročal o idejnopolitičnem izobraževanju v osnovni organizaciji. Povedal je, da smo si začrtali več, kot smo uspeli uresničiti. Naštel je tudi težave, ki se pojavljajo v izpolnjevanju nalog pri idejnopolitičnem izobraževanju. To so predvsem: težko je dobiti kvalitetne, dobro informirane predavatelje za majhne osnovne organizacije, člani osnovne organizacije se zavzemajo predvsem za pasivno, to je frontalno obliko idejnopolitičnega izobraževanja in ni zadostne pripravljenosti

oziroma interesa, da bi se člani sami poglabili in pripravili za razpravo o določeni temi.

V razpravo je posegel tudi član občinskega političnega aktiva Milan Matko. Govoril pa je o pomenu izobraževanja za poklic steklarski tehnik, ki ga narekuje tudi nova investicija v Steklarni, o vlogi mladih in njihovem pridobivanju v vrste ZK ter o nagrajevanju po delu in rezultatih dela, saj se bolj uveljavlja tako imenovana uravnolovka.

Pedagoški vodja Marjana Bradič je razpravljala o vplivih na poklicno usmerjanje, o nizkem številu članov

ZK iz vrst učencev in o izobraževanju steklarskih tehnikov.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Anton Klokočevnik je govoril o socialnih problemih delavcev in o potrebi, da se preseže minimalni osebni dohodek. Poudaril je, da je v delovni organizaciji prav tako mnogo delovnih invalidov in da socialne službe nimajo primernega odnosa do teh ljudi. Zato bo treba z njimi razčistiti odnose, treba pa bo tudi raziskati odnos zdravnikov do nekaterih pacientov.

V razpravi so sodelovali še: Mirko Anderlič, Remi Kočica, Mihael Kolar, Mirko Župančič in drugi komunisti. Govorili so o nagrajevanju po delu, o obremenjenosti gospodarstva, o izvozu, o uresničevanju sprejetih sklepov in o podobnih vprašanjih, ki so pomembna za našo delovno organizacijo.

MIROSLAV BRADIČ

Poročilo o delovanju osnovne organizacije ZK Steklarske šole

»Marsikaj smo naredili...!«

Komunisti Steklarske šole so se zbrali 7. marca letos na programski konferenci svoje osnovne organizacije. Objavljamo poročilo njenega sekretarja Miroslava Bradiča o delovanju organizacije v letu 1984!

»Danes smo se zbrali, da analiziramo delo v preteklem letu, ugotovimo dosežke in pomanjkljivosti v delovanju osnovne organizacije ter da sprejmemo smernice za nadaljnjo delo v letošnjem letu!

V letu 1984 smo imeli osem sestankov osnovne organizacije, deset sestankov sekretariata ter en sestanek sekretariata skupaj z izvršnim odborom sindikata Steklarske šole. Udeležba na sestankih je bila v povprečju 72%. Manjkajoči so svojo odsotnost v večini primerov opravičili. Naša organizacija je na vsakem naslednjem sestanku obravnavala vzroke za odsotnost članov.

V sekretariatu smo pripravljali dnevne rede sestankov organizacije ter skrbeli za uresničevanje sprejetih sklepov in stališč.

Na zadnji volilni konferenci 23. de-

cembra 1983 je imela naša osnovna organizacija 37 članov. Od tedaj jo je zapustilo 8 članov, ker so odšli v druge delovne organizacije, upokojila sta se dva člana, izstopila tudi dva, iz drugih osnovnih organizacij sta prišla dva člana, ker sta sklenila delovno razmerje, na novo sprejet je bil en član iz neposredne proizvodnje, iz JLA pa sta prišla dva člana. Tako šteje naša osnovna organizacija 29 članov!

Katera vprašanja smo obravnavali na sestankih?

Na sestankih smo obravnavali vprašanja, ki so izhajala iz programa dela naše organizacije, programa ZKJ in občinske organizacije ZKS Šmarje pri Jelšah. Posebno pozornost smo namenili kadrovski problematiki v šoli, uresničevanju gospodarskega plana, raz-

pravam o gradivih za problemsko konferenco CK ZKS (uveljavljanje inovacijske dejavnosti ter obravnavanje tez za razpravo o aktualnih idejnopolitičnih vprašanjih uveljavljanja in razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja), idejnopolitičnemu usposabljanju članstva, poročilom s seminarjev sekretarjev, poročilom o evidentiranju novih kandidatov v članstvo ZKS, poročilom o dejavnosti sveta ZKS v krajevni skupnosti Rogaska Slatina, izstopom članov iz ZKS in podobnim vprašanjem.

Naša osnovna organizacija se je skrbno pripravila za javno razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ. Razprava se je dotaknila vseh družbenih področij in aktualnih protislovij družbenega razvoja. V njej so sodelovali vsi navzoči komunisti.

Komunisti naše osnovne organizacije so podprli temeljno usmeritev in vsebino predloga sklepov, hkrati pa so zahtevali, naj se izostri njihovo vsebino ter jih politično jasneje oblikuje.

Osnovna organizacija je sprejela oceno in stališča o svojem delu ter opredelila svoje kratkoročne in dolgoročne naloge. Vseh načrtovanih nalog nismo uresničili, vendar smo marsikaj naredili...

Nekatere opravljene naloge...

Izboljšanje kadrovske strukture v šoli (vzgoja in izobraževanje), boljša informiranost delavcev, uresničevanje sklepov sprejetih po demokratični poti v organih upravljanja in v osnovni organizaciji ZK, člani so sedaj mnogo bolj pogumni in enotni pri uresničevanju politike zveze komunistov.

V prihodnje moramo dejavnost osnovne organizacije organizirati tako, da bo vsak član vedel, kaj mora delati, kako mora mobilizirati delovne ljudi v boju za samoupravno reševanje problemov v šoli. Zato je treba razvijati takšne oblike dela osnovne organizacije, da se bo v njej bolj kot doslej razvijal boj mnenj, da se bo uveljavila določna in podkrepjena kritika in ne splošna, tako da se bodo lahko komunisti konkretno in sproti obračunavali s pojavi oportunizma, pasivnosti in neizpolnjevanja skupno sprejetih sklepov in stališč.

V programu osnovne organizacije smo opredelili za eno med temeljnimi nalogami uveljavljanje načela o delitvi po delu in rezultatih dela. Žal smo na tem področju zelo malo naredili. Vemo pa, da je to zelo občutljivo vprašanje, ker ne smemo pristajati na uravnilovko, ki bi z lažno solidarnostjo prikrivala tako dobro kot slabo delo posameznikov. Zato bo treba ovrednotiti posameznikov prispevek ter preprečiti socializacijo nedela. Sedaj, ko se soočamo z nenehnim naraščanjem cen, z upadanjem realnih osebnih do-

hodkov in s tem tudi upadanjem življenjskega standarda, so delavci še bolj občutljivi za prepočasno uveljavljanje ustrežnejšega sistema nagrajevanja. Čeprav smo lani dobro poslovali, še vedno ne dosegamo republiškega povprečja v osebnih dohodkih. Načelno delavci ne nasprotujejo dobremu gospodarjenju, težko pa se sprijaznijo z zaostajanjem svojih osebnih dohodkov za republiškim povprečjem. Zato so bile razprave ob zaključnem računu aktivnejše.

V zadnjem času se pri nas pojavljajo težnje, naj bi si osebne dohodke izboljšali le z dviganjem cen (o tem je bilo veliko govora na organih upravljanja). Komunisti se moramo zavedati, da letos ne bo šlo več po starem – le z dvigovanjem cen. Bolje bo mogoče živeti le od več in boljšega dela, od čvrstejšega dohodka. Tu pa ne mislim le na boljše delo delavcev iz materialne proizvodnje, ampak na boljše delo vseh zaposlenih v šoli! Večji dohodek bomo dosegli predvsem z povečanjem obsega proizvodnje in izvoza, z gospodarnjšim ravnanjem s surovinami, z energijo, z boljšim izkoriščanjem zmogljivosti, z večjim uveljavljanjem znanja, kar je pri nas precej podcenjeno, in s sposobnosti vsakega posameznika.

Kaj so naše prednostne naloge?

Od tega pa je odvisno, ali si bomo ustvarili stvarno podlago za rast osebnih dohodkov in akumulacije. Vsekakor pa je treba tudi posodobiti proizvodnjo, nabaviti stroje, več vlagati v

Nabiralec stekla Štefan Stojnšek navija stekleno maso na kelihovalni pecelj za podstavke – foto Z. Novak

tehnologijo in znanje. To so naše prednostne naloge!

Naj poudarim, da mora naša osnovna organizacija bolj resno uresničevati sprejeto politiko o inovacijski dejavnosti. To je pomembno vprašanje za naš družbeni in gospodarski napredek. Tisti, ki ni dojel tega, da postaja temeljni pogoj za uspešno poslovanje in upravljanje vlaganje v kadre, v sodobno tehnologijo in opremo, bo zaočal ter izgubil konkurenčnost na domačem in svetovnem trgu. Prav zaradi tega bi naša šola morala začeti izobraževanje kadrov za zahtevnostne stopnje, to je za steklarskega tehnikarja in ne le za II. in IV. zahtevnostno stopnjo v steklarski industriji. Ker ni mogoče neposredno napredovati v 4. razred (steklarski tehnik) se za steklarski poklic odločajo mladi s slabim učnim uspehom. Vemo pa, da je mnogo zanimanja med mladino in med odraslimi za izobraževanje steklarskih tehnikov.

Strokovni svet posebne izobraževalne skupnosti za kemijo, farmacijo, gumarstvo in nekovine Slovenije pripravlja predlog o možnostih za nadaljevanje po IV. stopnji v nadaljnjem programu ali po programu z izpopolnjevanjem. Upamo, da bo program kmalu pripravljen in da se bo začelo izobraževanje za V. zahtevnostno stopnjo v nadaljevalnem programu.

Steklarska industrija je pokazala zanimanje za poklic V. zahtevnostne stopnje. Steklarna »Boris Kidrič« je v februarjski številki časopisa »Steklar« že objavila razpis štipendij za 21 steklarskih tehnikov (za redno izobraževanje in izobraževanje ob delu).

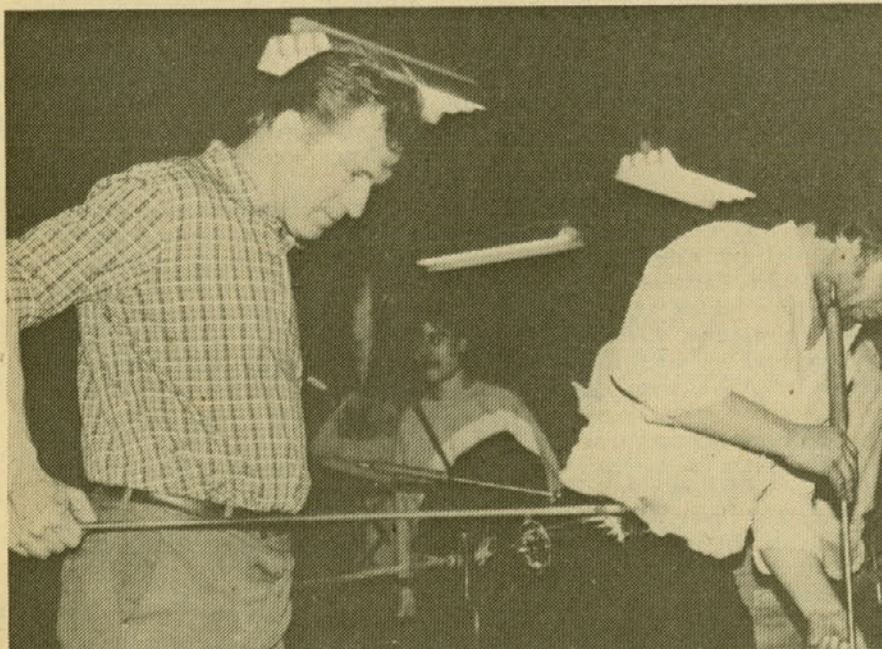
Naslednji problem je, da namenjamo premalo skrbi mladinskima organizacijama učencev in zaposlenih. Kako premalo delamo z mladimi potrjuje podatek, da med kakšnimi 160 učenci sedaj ni niti enega komunistarja? To smo že ugotovili, ko smo razpravljali o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ septembra.

Samo ugotavljati slabosti pa je premalo. Treba je tudi ugotoviti vzroke zanje in spreminjati razmere, ki to omogočajo!

Komunisti ne smemo pozabiti, da mora biti naše mesto med ljudmi, med mladimi. V knjigi »Smeri razvoja socialističnega samoupravljanja« tovariš Kardelj ugotavlja:

»Zgodovina Komunistične partije Jugoslavije nam daje veliko dokazov, da je bila partija v svoji revolucionarni akciji uspešna samo takrat, kadar je svojo politično in svojo aktivnostjo znala najti pot do najširših množic delovnega ljudstva in kadar se je znala povezovati s celotno progresivno in demokratično strukturo družbe.« Zato potrebujemo idejnopolitično usposobljene komuniste.

V letu 1984 smo na področju idejno-

političnega usposabljanja organizirali predavanji: »Zveza komunistov in religija« in »Odnosi SFRJ z državami, na katere mejimo«. Prizadevanja referenta za idejnopolično usposabljanje s pripravo programa in organizacijo predavanj je treba pohvaliti. Žal pa moramo tudi ugotoviti, da komunisti nismo pokazali dovolj zanimanja za takšno obliko izpopolnjevanja. En član naše organizacije pa je uspešno končal občinsko politično šolo.

Idejnopolična usposobljenost članstva zveze komunistov je med bistvenimi pogoji za aktivnost in učinkovitost organizacije, saj je teorija nujna pri vsakem političnem delu. Nezanje namreč sili v prakticizem, ki ne daje potrebnih učinkov!

Statut zavezuje člane, naj se idejnopolično usposabljaajo, vendar tega nismo dosledno uveljavljali. Zato ni čudno, da ne poznamo vloge zveze komunistov v naši samoupravni socialistični družbi.

V pogojih socialističnega samoupravljanja ZKJ vse manj deluje s pozicije oblasti, vse bolj deluje kot organizirana, vodilna idejnopolična sila, kot organizacijska, pobudniška, resnična avantgarda, ki se vse bolj opira na znanost, vse manj pa deluje kot oblast.

Kaj pa lik komunista?

Program zveze komunistov in ustava sta skupaj z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije idejna podlaga in praktični kažipot za delovanje zveze komunistov.

Lik komunista, njegov odnos do vseh problemov v družbi, njegova povezanost z množico delavcev in njihovimi interesi, moralne vrednote, ki jih mora vsak komunista imeti, moramo zdaj, tako kot je bilo to v nekaterih preteklih obdobjih revolucionarnega boja naše komunistične partije oziroma zveze komunistov, spet postaviti v ospredje.

Tudi ni nikakršno junaštvo napadati birokratizem nasploh, zvezo komunistov nasploh; mnogo večje junaštvo bi bilo spopasti se z birokratizmom, s teokratizmom, s forumskim delom in s podobnimi negativnimi pojavi v lastnih vrstah, v svojem lastnem okolju.

Kaj pomeni komunista danes?

Predsednik CK ZKS Andrej Marinc ugotavlja, da to predvsem pomeni: »Hoteti se borovati za družbeno napredno, za tisto novo v razvoju proizvodnih sil in družbenih odnosov, kar vodi korak naprej v samoosvoboditve delavskega razreda, ljudskih množic, narodov in narodnosti; pomeni: znati se borovati za to, znati si pridobiti znanje, potrebno za tak boj; pomeni: poiskati

dejanske soborce in somišljenike za tak boj v zvezi komunistov in v družbi; pomeni: vzeti zavestno nase tveganje, žrtve in samopremagovanje, ki jih tak boj terja od človeka.« (»Teorija in praksa, št. 12«, Ljubljana 1984).

Skratka, komunista naj bi bil najrevolucionarnejše, najradikalnejše, teoretično najbolj osveščeno jedro.

V začetku leta smo izvedli anketo o preverjanju aktivnosti članstva. Iz ankete je razvidno, da precejšnji del članstva deluje v organih samoupravljanja, družbenopolitičnih organizacijah, delegacijah, komiteju za SLO in DS, krajevni skupnosti in drugod. Komunisti smo dolžni delovati znotraj socialistične zveze, sindikata, zveze socialistične mladine in drugih družbenih organizacijah. Torej komunisti bi morali reševati družbene probleme skupaj z vsemi socialističnimi silami v okviru socialistične zveze delovnega ljudstva.

Večina deformacij ali popačenj, ki jih opažamo v razvoju naše družbe,

ima svoj izvor v zvezi komunistov: njihovi nosilci so člani zveze komunistov. Če bi teh deformacij ne bilo v sami zvezi komunistov, bi jih bilo mnogo manj tudi v našem družbenem življenju.

Deformacije, ki jih opažamo v razvoju naše družbe, bomo najlažje izkoreninili z dejavnostjo slehernega komunista in s krepitvijo njegove odgovornosti za izpolnjevanje nalog. Današnje razmere so namreč resne. In za rešitve iz zagate je najbolj odgovorna prav zveza komunistov; in to ne glede na to, katere sile in kakšni procesi so nas pripeljali v sedanje razmere. Izhod iz sedanjih razmer terja vztrajni boj, usklajevanje dela in postopkov na najširši fronti.

Tudi v naši delovni organizaciji smo v preteklem letu pogrešali več usklajenega dela med organi upravljanja, družbenopolitičnimi organizacijami in vodilnimi delavci. Zato predlagamo, da letos uskladimo njihovo delovanje!

Sindikat sporoča...

Pravočasno se prijavite za letovanje!

Konferenca sindikata je na svoji zadnji seji med ostalim odločila, da razpiše letovanje v počitniških hišah Steklarne za leto 1985.

Letos bi s počitniško sezono začeli 22. junija in jo končali 31. avgusta za delavce s šoloobveznimi otroci, za ostale delavce in upokojece pa bo ta sezona lahko trajala še ves september. Že sedaj svetujemo, da si vsi ne planirate dopusta tam od 10. julija do 10. avgusta, ker je nemogoče narediti tak razpored, da bi vsi bili zadovoljni. Na morju je lepo tudi pred tem časom, še bolj pa je lepo v drugi polovici avgusta in v septemru.

Cena za desetdnevno bivanje še ni določena, verjetno bo okrog 6.000 dinarjev seveda brez turistične takse, ki je letos kar občutno višja. Pri tem naj opozorim, da je predvsem od uporabnikov hišic odvisno, kakšna bo. Ceno se namreč določa na podlagi višine stroškov za vodo, elektriko, odvoz fekalij in smeti. Do sedaj na te stroške res nismo bili posebej pozorni; z elektriko smo ogrevali prostore, če je bilo hladneje; voda je tekla v potokih; pa tudi prostore nismo preveč skrbno pazili, in smo, na primer komarje kar veselo pobijali s cokolami in copatami po stenah. Ker to, seveda, vpliva na stroške, je prav, da take krijejo uporabniki hišic.

V kratkem bodo pripravljene prijavnice, ki jih boste lahko dobili pri predsednikih sindikata ali pa v poslovnih pisarnah ter skrbno izpolnjene vrnili do datuma, ki bo na polju naveden.

Upamo, da bomo lahko z vašim razumevanjem pripravili tak razpored, da boste kar najbolj zadovoljni!?

Sindikat

Kako poteka vpis v Steklarsko šolo?

Prijave prihajajo, med njimi malo za steklopihače

Vse srednje šole so organizirale v petek, 8. in v soboto, 9. marca informativne dneve. V petek je bil tak dan namenjen predvsem osmošolcem, v soboto pa je bil namenjen kandidatom za študij ob delu ... Tudi v Steklarski šoli je bil informativni dan. Udeležilo se ga je 76 učencev in 55 njihovih staršev.

Učenci in starši so dobili mnogo koristnih informacij o steklarstvu in oblikovanju stekla, o možnostih za izobraževanje, o postopku za pridobitev kadrovske štipendije in štipendije iz združenih sredstev, o prostih mestih v domu učencev in o življenju ter delu v njem. Ogledali so si tudi proizvodnjo, šolo ter dom.

Postopek za vpis nekoliko spremenjen ...

Letos je postopek za vpis delno spremenjen. Ker je to za prenekaterega učenca in njegove starše zanimivo, ga nekoliko podrobneje predstavljamo!

Srednje šole bodo letos sprejemale prijave za vpis **do vključno 26. marca**, kar pomeni, da je ta rok medtem ko je bil ta sestavek natisnjen, skoraj že zamujen! Po končanem prijavnem roku bodo objavljeni podatki o prijavah za vpis. Kandidati, ki so se prijavili za vpis v predvidenem roku in bodo želeli spremeniti program izobraževanja,

bodo to lahko naredili **do 26. aprila**.

Izobraževalne organizacije bodo te prijave sprejemale ne glede na že prijavljeno število kandidatov, po 26. aprilu pa bodo učenci lahko prinesli prijave le na tiste šole, na katerih število kandidatov bistveno še ne bo presehalo z razpisom predvidenega števila učencev.

Če bo število prijavljenih kandidatov bistveno večje, kot je bilo predvideno v razpisu, bo vpis omejen.

Srednje šole bodo sprejele sklepe o omejitvi vpisa **do vključno 26. marca**, kar pomeni, da je ta rok medtem, ko je bil ta sestavek natisnjen, skoraj že zamujen! Po končanem prijavnem roku bodo objavljeni podatki o prijavah za vpis. Kandidati, ki so se prijavili za vpis v predvidenem roku in bodo želeli spremeniti program izobraževanja, bodo to lahko naredili **do 26. aprila**.

Izobraževalne organizacije bodo te prijave sprejemale ne glede na že prijavljeno število kandidatov, po 26. aprilu pa bodo učenci lahko prinesli prijave le na tiste šole, na katerih število

lo kandidatov bistveno še ne bo presehalo z razpisom predvidenega števila učencev.

Če bo število prijavljenih kandidatov bistveno večje, kot je bilo predvideno v razpisu, bo vpis omejen.

Srednje šole bodo sprejele sklepe o omejitvi vpisa **najpozneje do 1. junija**. Med 15. in 20. junijem bodo komisije za vpis na srednjih šolah ugotavljale, ali prijavljeni kandidati izpolnjujejo pogoje za vpis oziroma, do kdaj jih morajo izpolniti. Srednje šole, ki ne bodo imele dovolj prijav za vpis, bodo v soglasju s posebno izobraževalno skupnostjo podaljšale rok za sprejemanje prijav **do 31. avgusta**. Ob tem bodo tudi obvestile javnost!

Kaj pa kandidati, ki bi se radi šolali ob delu?

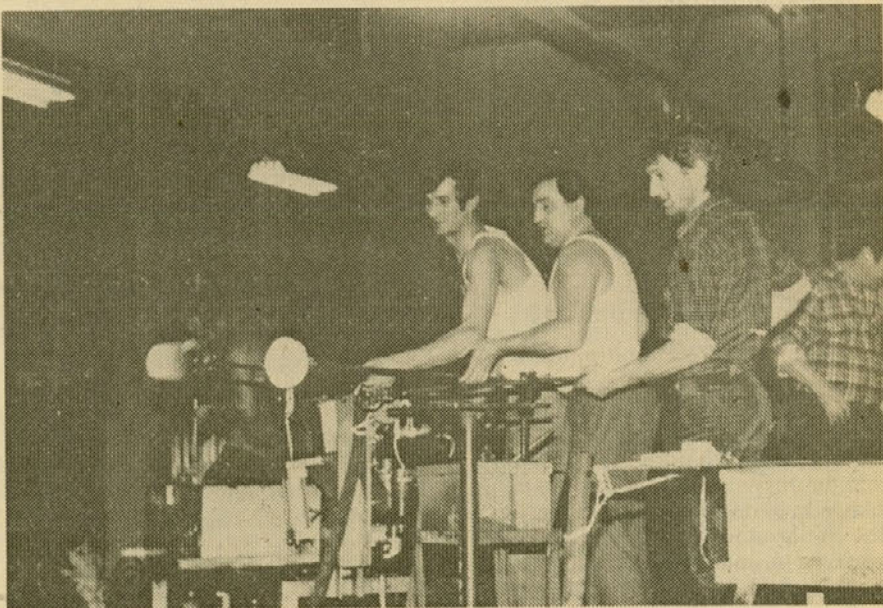
Za kandidate, ki bi se radi šolali ob delu oziroma iz dela, veljajo enaki roki in postopki za prijavo na razpis in za vpis!

O razpisu kadrovskih štipendij v Steklarni »Boris Kidrič« ste najbrž že seznanjeni, saj je bilo o tem nadrobno napisano v februarški izdaji »Steklarja«. Za štipendije iz združenih sredstev bodo lahko zaprosili vsi kandidati, katerih dohodek na družinskega člana ne bo presegal določene zgornje meje.

Anton Bračun izdeluje veliko vazo – foto Z. Novak

Steklopihaška brigada mojstra Bedenika pri vsakdanjem delu... – foto Z. Novak

■ Učenci, ki se bodo prijavili za šolo zunaj kraja svojega stalnega bivanja, se lahko prijavijo tudi za sprejem v rogaški dom učencev. Dom učencev Steklarske šole sprejema fante in dekleta, ki se vključujejo v nekovinsko usmeritev – program steklar in program pomožni steklar. V šolskem letu 1985–86 bo v domu prostih 40 mest za novince – 23 za učence in 17 za učenke.

Pri sprejemu v dom bo komisija upoštevala naslednje kriterije:

- oddaljenost kandidatovega stalnega bivališča od kraja izobraževanja ob upoštevanju razpoložljivih prometnih zvez;
- socialno-ekonomski položaj kandidatove družine;
- organizacijske posebnosti programa, v katerega se kandidat kot učenec vključuje.

V sprejem v dom, učenci izpolnijo poseben vprašalnik (to je obrazec DZS 1,74), ki ga je mogoče dobiti v vsaki knjigarni, ali pa napišejo vlogo z vsemi osebnimi podatki, podatki o starših, podatki o šolanju ter točen naslov.

Informativni dan je uspel. Prve prijave za vpis že prihajajo na šolo. Toda med prispelimi prijavami je izredno malo prijav steklopihačev!

MARJANA BRADIČ, profesorica

Vtisi s strokovnega izpopolnjevanja

V bodoče bolj načrtno!

V okviru naše investicije za avtomatsko proizvodnjo stekla je bilo zajeto tudi strokovno usposabljanje delavcev, ki bodo zadolženi za uvajanje in obvladovanje nove tehnologije in vseh ostalih dejavnosti, ki so potrebne za nemoten potek proizvodnje. Na usposabljanju smo bili: strojni ključavničarji, strojni steklarji, vzdrževalci modelov, vzdrževalci elektronike, topilničarji ter vodje izmen. Usposabljali smo se v firmi »Inncrystal Glas« v Avstriji, nekateri tudi v Zwislu v ZR Nemčiji.

Firma Inncrystal je zelo mlad kolektiv, tudi kadrovsko, saj je starostno povprečje okrog 30 let. Večina delavcev ima poklicno izobrazbo. Strojni ključavničarji, avtomehaniki, kleparji pa tudi peki delajo kot strojni steklarji na tamkajšnjih strojih. Vse odlikuje izredna delovna vnema. Drži, da so za to ustrezno motivirani. Lep zgled jim daje tudi tistih nekaj vodilnih delavcev, katerim ni težko prijeto za nobeno delo, kadar je potrebno.

Vsa proizvodnja poteka avtomatsko, če izvzamemo delavca, ki premešča izdelke s hladilnega traku na stroj za rezanje kap ter kontrolira kvaliteto in pakiranja.

Na začetku proizvodne verige je avtomatska stiskalnica za proizvodnjo pecljev skupaj s podstavki za kelihe. Ti potem pridejo po tekočem traku do pihalnega stroja, kjer posebno orodje stiska kaplje stekla kot nekakšne palačinke, jih polaga v vrtljive pihalne obroče, od zgoraj pnevmatika potiska pihalne glave, skozi katere se dovaja zrak, da predobliko polagoma napihuje. Na določenem mestu se modeli zapirajo in tam se med napihovanjem spoji zgornji del s pecljem.

Ko je izdelek dokončno napihan, se model samodejno odpre, izdelek prevzame naslednji stroj, ga postavi na tekoči trak, ki vodi v hladilnico. Na koncu hladilnega traku je stroj za avtomatsko rezanje kap, brušenje robov, posnemanje zunanjih in notranjih robov ter njihovo poliranje. Od tam gredo izdelki skozi pralno in sušilno napravo mimo kontrole kvalitete do pakiranja. Vsi ti stroji in naprave lahko delujejo brezhibno, če so le dobro vzdrž-

vani. To pa je mogoče samo, če je dovolj rezervnih delov in če so delavci sposobni, vestni in če znajo okvare hitro popraviti.

Delavci v Inncrystalu so nas dobro sprejeli. Bili so voljni razložiti vse, kar nas je zanimalo. Vendar smo zaradi skopo odmerjenega časa in velikih težav pri sporazumevanju delovanje njihovih strojev spoznali le globalno, nekateri bolj, drugi manj, pač odvisno od posameznikove zainteresiranosti.

Delo s stroji je odgovorno in zahteva veliko izkušenj, ker ni nobenih točno določenih receptov za delo z njimi, ampak se vse določa izkustveno. Pri njih teče ta proizvodnja že štiri leta in

še vedno se dogajajo občasni zastoji, da včasih proizvodnja zastane tudi za več ur.

Bivanje v hotelu Post je bilo prijetno predvsem po zaslugi zelo gostoljubnih lastnikov. Tudi ostali meščani so bili prijazni, česar prej nismo pričakovali, saj vemo, da je mesto Braunau zibelka nacizma. Več težav pa smo imeli z jugoslovanskimi emigranti, ki so nas skušali na različne načine izzivati.

Če poizkusim nekako oceniti naše usposabljanje, ne morem biti zadovoljen – predvsem ne zaradi slabe organizacije, pa tudi ne zaradi neresnosti nekaterih udeležencev, ki so to usposabljanje vzeli bolj za turistično potovanje. Predvsem bi morali v bodoče veliko prej zaposliti kadre, namenjene novi proizvodnji, jih na tečaju naučiti nemškega jezika, da bi tako imeli manj težav pri usposabljanju, si pridobili več znanja in izkušenj, ker je to še kako potrebno za zagon zahtevne proizvodnje steklenih izdelkov!

FRANC ZUPANEC

Delavci rogaške Steklarne smo se ob odločanju o delitvi dohodka zavzeli za ureditev dvorišča – foto Z. Novak

Naši jubilanti

Dolga leta so že med nami

Ponovno je naokrog leto dni, ki pomeni tokrat za 60 delavk in delavcev Steklarne poseben jubilej. Sedeminštiridesetim je preteklo 20 let, odkar so se zaposlili, trinajstim pa je preteklo 30 let.

To so gotovo pomembni jubilejni za vsakogar v njegovem življenju. Taki jubileji namreč pri nas v steklarni pomenijo bolj kot kje drugje nekaj več, saj pomenijo, da je velika večina jubilarantov vso delovno dobo oddelala v našem kolektivu...

Ta svojstvena predanost enemu delovnemu kolektivu je sicer odvisna tudi od posebnosti steklarskega poklica, vendar pa to ne zmanjšuje vrednosti te vrline. Ti delavci so, rekli bi lahko, zdržali v steklarni v težkih časih; takrat, ko so bili poslovni rezultati kljub pridnemu delu dokaj slabi, in s tem seveda slabi tudi osebni dohodki. Slabši pa so bili tudi delovni pogoji. A zdržali so verjetno nekoliko lažje v zadnjem obdobju, ko steklarjevo delo ponovno pridobiva na veljavi, ko so rezultati gospodarjenja vedno vzpodbudnejši.

Bili so naši jubilaranti soustvarjalci hitrega napredka steklarne v petdesetih in šestdesetih letih, ko smo hitro večali proizvodne zmogljivosti. In tudi sedaj nosijo veliko breme nove investicije, ko bo steklarna dobila popolnoma drugačen videz, ko bomo proizvodnjo celo podvojili.

Da bi delovne jubileje sodelavcev na nek način slovesno obeležili, smo v steklarni v samoupravne akte zapisali tudi podelitev jubilejnih nagrad za 20 in 30 let dela. Konferenca sindikata pa ob podelitvi nagrad pripravi skromno slovesnost s pogostitvijo v naši jedilnici.

Letošnja taka slovesna je bila v ponedeljek, 18. marca. Jubilejne nagrade so prejeli:

Tridesetletniki

Tozd Osnovna izdelava

Bele Avgust, 1933
Čuka Vinko, 1934
Ivankovič Ilija, 1934
Komerički Peter, 1937
Mikulić Vincenc, 1933
Sajko Franc, 1932
Mikša Anton, 1939

TOZD Dodelava

Cerovski Antonija, 1932 (predčasno upokojena)
Čoh Alojz - Slavo, 1935
Erneje Ivanka, 1938
Tozd Kristal
Haluzan Štefan, 1938
Delovna skupnost skupnih služb
Kralj Martin, 1927
Srbčič Franc, 1934

Dvajsetletniki

Tozd Osnovna izdelava

Bele Karl, 1944
Bračun Anton, 1948
Dolšak Neža, 1930
Drofenik Anton, 1945
Drofenik Franc, 1947
Gašparič Gabriel, 1943
Haluzan Anton, 1948
Jančič Matija, 1944
Krumpak Anton, 1947
Krušič Jože, 1948
Mikša Ivan, 1946

Murko Jože, 1947
Peer Jože, 1948
Šmit Franc, 1945
Vrabič Edo, 1948
Žerak Valentin, 1947
Tozd Dodelava
Bratuž Terezija, 1946
Firer Olga, 1948
Podhraški Andjela, 1949
Škrablin Ivanka, 1948
Škrebljin Ivan, 1949
Živičnjak Hedvika, 1946

Tozd Kristal

Bendelja Marija, 1945
Drofenik Vera, 1949
Podhraški Ana, 1948
Terčič Danica, 1937
Verdel Irena, 1947
Zupan Andrej, 1939
Tozd Servisne dejavnosti
Škrabl Jože, 1943
Štruklec Vjekoslav, 1944
Vnučec Pavao, 1944
Kučiš Tomislav, 1946
Tozd Delavska restavracija

Jordan Valter, 1944
Vrtovšek Marija, 1936
Delovna skupnost skupnih služb
Bendelja Andjelko, 1945
Boroš Ivan, 1944
Drofenik Ivanka, 1947
Gajšek Emilija, 1943
Jankovič Franc, 1944
Koražija Jožefa, 1947
Lazički Josipa, 1949

Vsem res iskreno čestitamo, se jim zahvaljujemo za dolgoletno vestnost in pripadnost kolektivu Steklarne in želimo, naj bi zdravi in še v polni moči dočakali zaslužen upokojitev!
FRANC VEHOVAR

Po zvišanju republiškega davka...

Nadurno delo postalo drago!

V začetku letošnjega leta se je v Sloveniji zvišal republiški davek iz osebnega dohodka za nadurno delo. Zato se nam zdi prav, da vas seznanimo, kolikšna sredstva sedaj bremenijo za vsako nadurno izplačani osebni dohodek.

Neto sistem obračuna nadur

V naši delovni organizaciji velja takomenovani neto sistem obračunavanja nadurnega dela, kar pomeni, da se neto zaslužek za uro nadurnega dela poveča za 50% in da na to plačamo še

vse prispevke, ki so predpisani za nadurno delo.

Kljub temu, da uradno velja takomenovani bruto sistem obračunavanja osebnih dohodkov tako v naši delovni organizaciji kot tudi marsikje drugod, še vedno razmišljamo o tistem, kar

nam na koncu pride v žep in ne o celotnem (bruto) osebnem dohodku, s katerim zadovoljujemo tudi skupne potrebe. Nekako bližji nam je sistem neto osebnih dohodkov, tako da vedno govorimo o neto vrednosti točke, ki jo potem preračunavamo s faktorjem, da dobimo bruto.

Prispevki iz bruto osebnih dohodkov za redno delo znašajo v občini Šmarje 25,730%, oziroma preračunani kot faktor na neto zaslužek - 1,3464 in

v občini Pregrada 25,800% oziroma kot faktor na neto zaslužek 1,3477. Za nadurno delo pa znašajo prispevki iz bruto osebnih dohodkov v občini Šmarje 38,190% oziroma – izraženo s faktorjem na neto 1,61786 – in v občini Pregrada 50,760 % oziroma 2,0309.

Preračunano s preprostim primerom za delavca, ki ima 455 točk pri vrednosti točke 80 dinarjev neto je to takole:

- Če delavec za 1 uro rednega dela sprejme 200 dinarjev neto osebnega dohodka, izplačamo za to uro 269,28 din brutto sredstev (v obeh omenjenih občinah pride do zanemarljive razlike v neto znesku, ki je le nekoliko nižji v občini Pregrada),

- Isti delavec bi za 1 uro nadurnega dela prejel 300 din neto. Zaradi 50% dodatka. Bruto pa za to naduro za delavca v šmarski občini plačamo 485,35 dinarjev in v občini Pregrada 609,27 dinarjev. Torej je bruto nadura za 80,2% dražja od redne ure za delavca iz šmarske občine in kar za 126,3% dražja za delavca iz občine Pregrada.

- Če je nadura nočna, prejme delavec 380 din neto, stane pa nas takšna nadura za delavca iz občine Šmarje 614,79 dinarjev in za delavca iz občine Pregrada 771,74 dinarjev oziroma za 128,3% več v občini Pregrada.

- Če gre za praznično ali nedeljsko delo, prejme delavec podvojen neto znesek 400 dinarjev, v bruto znesku pa to pomeni 647,14 dinarjev v občini Šmarje in 812,36 dinarjev v občini Pregrada, kar je za 140,3% več kot redna ura v Šmarju in za 201,7% dražja kot redna ura v občini Pregrada.

- Če gre za nedeljsko ali praznično in istočasno še nočno nadurno delo, prejme delavec za uro takega dela neto 480 dinarjev, bruto pa plačamo zanjo 776,57 dinarjev oziroma 974,83 dinarjev. Takšna nadura je za 188,4% oziroma 262,0% dražja od redne bruto ure!

Namen povečanih republiških davkov je popolnoma jasen: zmanjšati število nadur in – če se takšna dela stalno pojavljajo – na ta način z dragimi nadurami prisiliti delovne organizacije, da rajši povečajo število zaposlenih. To je

gotovo bolj gospodarno – tako z vidika delovne organizacije kot s širšega družbenega vidika.

Iz tega prikaza je torej razvidno, kako so nadure zares postale drage!

Gotovo se kaže nad temi podatki zamisliti! V naši delovni organizaciji smo lansko leto, ko so bili prispevki še nižji, za nadure izplačali 28,5 milijonov dinarjev ali 4,7% mase sredstev za bruto osebnih dohodkov. V letošnjem januarju pa smo za nadure izplačali že 4,3 milijona dinarjev!?

Gotovo, da brez nadur ne gre, še posebej ne sedaj, ko imamo predvidene selitve, remonte in podobna dela. Tako sedaj se pred vsakim nadurnim delom zagotovo velja temeljito prepričati, ali nadure ne »požrejo« vseh tistih koristi, ki si jih od njih sicer obetamo, tudi ali delo ne bi bilo mogoče organizirati drugače ter ga opraviti brez nadur?

ZLATKO NOVAK

Izobraževanje ob delu v šolskem letu 1985–86

Bi se radi izobraževali ob delu in za to še prejemale štipendijo

Že v februarski številki »Steklarja« ste lahko prebrali razpis štipendij za naslednje šolsko leto in to za redno izobraževanje ter za izobraževanje ob delu. Tokrat pa vas podrobneje seznanjamo s pogoji za vpis oziroma za pridobitev štipendije za izobraževanje ob delu!

Kaj je izobraževanje ob delu?

Že naziv »izobraževanje ob delu« pove, da je le-to namenjeno že zaposlenim delavcem, ki si iz kakršnihkoli razlogov niso pridobili tiste stopnje strokovne izobrazbe oziroma tistega poklica, ki si ga želijo ali ga pri svojem delu potrebujejo. Izobraževanje ob delu pomeni, da so delavci v času izobraževanja v rednem delovnem razmerju in da redno opravljajo svoje delo.

Programi, za katere razpisujemo štipendije

Oglejmo si, za katere vzgojnoizobraževalne programe (VIP) oziroma smeri izobraževanja letos razpisujemo štipendije:

- VIP steklar, smer steklar, poklic BRUSILEC KRISTALNEGA STEKLA – 20 štipendij.

- VIP steklar, smer steklar, poklic STEKLOPIHAČ – 10 štipendij.

- VIP pomožni steklar, smer pomožni steklar, poklic POMOŽNI BRUSILEC KRISTALNEGA STEKLA – 10 štipendij

- VIP pomožni steklar, smer pomožni steklar, poklic STEKLOPIHAČ – KROGLIČAR – 20 štipendij.

Organizacija izobraževanja

Izobraževanje po naštetih programih opravlja Steklarska šola v Rogaški Slatini in je organizacijsko prilagojena odraslim. Predavanja bodo popol-

dan (v času izobraževanja imajo delavci pravico delati samo v eni izmeni), velik del snovi pa se lahko kandidati

Takole posnema robove na vertikalnem brusnem stroju Marija Kidrič! – foto Z. Novak

naučijo tudi samostojno iz raznih učbenikov.

Redno izobraževanje za pridobitev poklica **brusilec kristalnega stekla in steklopihač** traja tri leta, za poklica **pomožni brusilec kristalnega stekla in steklopihač-krogličar** pa eno leto in pol. Pri izobraževanju ob delu se čas ustrezno podaljša, saj udeleženci v enem letu običajno predelajo manj snovi kot v rednih oblikah.

Z uspešno končanim izobraževanjem za poklica brusilec kristalnega stekla in steklopihač si udeleženci pridobijo IV. stopnjo strokovne izobrazbe (po starem kvalifikaciji). Z uspešno končanim izobraževanjem za poklica pomožni brusilec kristalnega stekla in steklopihač-krogličar pa si udeleženci pridobijo II. stopnjo strokovne izobrazbe (po starem polkvalifikaciji). S tem jim je priznana tudi uspešno končana osnovna šola.

Kdo lahko zaprosi za štipendijo?

Gotovo je med nami še marsikdo, ki si ni pridobil poklica pa bi želel pri

svojem delu napredovati. Pogoj za to pa je marsikdaj že sedaj, še bolj pa bo v prihodnosti končana ustrezna smer steklarske šole.

Na razpis se lahko prijavi vsakdo, ki že najmanj dve leti dela v Steklarni in ima končanih osem razredov osnovne šole. Za poklica pomožni brusilec kristalnega stekla in steklopihač-krogličar pa zadostuje šest razredov osnovne šole.

Pravice in obveznosti delavcev, ki se izobražujejo ob delu

Dodeljena štipendija za izobraževanje ob delu daje naslednje ugodnosti:

- pravico do kritja šolnine;
- pravico do odsotnosti z dela z nadomestilom osebnega dohodka do 15 dni v vsakem šolskem letu;
- pravico do prilagojenega delovnega časa (zaradi obiska predavanj, izpitov...).

Seveda pa imajo delavci, ki prejmejo štipendijo, tudi določene obveznosti

do svojega štipenditorja. Te so predvsem:

- da redno opravljajo izpite in druge šolske obveznosti ter končajo šolanje v dogovorjenem roku;
- da pravočasno obveščajo svojega vodjo o namenu izrabljanja študijskega dopusta;
- da po uspešno končanem izobraževanju sprejmejo dela in naloge, ki ustrezajo njihovi pridobljeni strokovni izobrazbi in da ostanejo v delovnem razmerju v Steklarni najmanj toliko časa, kot bo trajalo izobraževanje.

Podrobneje se pravice in obveznosti delavcev, ki se izobražujejo ob delu, uredi s pogodbo!

Vse zainteresirane delavce vabimo, da se čim prej prijavijo na razpis, ki je objavljen tudi na naši oglasni deski. Zadnji rok za prijavo je 5. april 1985. V prijavi navedite svoje osebne podatke, koliko časa že delate v Steklarni ter naziv programa oziroma poklica, za katerega se želite izobraževati. Prijave zbira kadrovska služba steklarne »Boris Kidrič«, kjer lahko dobite tudi vse podrobnejše informacije!

JASNA REBERNJAK

Inventivna dejavnost je v zamahu!

Pet nagrajenih predlogov

Komisiji za inovacije je bilo v manj kot polovici leta prijavljenih več inovacij. To dokazuje, da se to izredno važno področje dejavnosti v Steklarni po dolgoletnem premoru le prebujata...

Komisija je na podlagi pravilnika o inventivni dejavnosti ter strokovne ocene pripravila predloge, kako nagraditi inovatorje.

Ne moremo sicer govoriti o kakšnih revolucionarnih izumih, pa smo vseeno lahko zadovoljni, saj je čutili premik v načinu vedenja. Delavci ste začeli po široko zastavljeni družbeni akciji le razmišljati, kako delati boljše, cenejše, varnejše!

Komisija je sprejela pet predlogov za inovacije. Dva predloga je ocenila za tehnični izboljšavi, tri pa je ocenila za koristne predlog. V vseh primerih gre za razne drobne izboljšave na strojih oziroma napravah.

Da bi na kratko povzeli obrazložitev komisije, ki je pripravila predlog, kako inovatorje nagraditi, bi zapisali tole

Sprememba izdelave brusilnih vreten

Avtor inovacije: Janez Anderlič, Janez Inkret, Milan Levstik.

Naziv inovacije: Sprememba izdelave brusilnih vreten

Opis inovacije: pri izdelavi novih brusilnih vreten ali pri popravilu starih vreten smo v Steklarni dolga leta izdelovali ali obdelovali ležajno mesto na način, ki je zahteval več strojnih in več obdelovalnih ur. Po starem načinu obdelave se je po vlišanju ležajne kovine ležaje obdelovalo na strožnici. Obdelave in priprave na strožnici je bilo do 8 ur za eno brusno vreteno.

Z uvedbo novega načina vlišanja in obdelave pa delo na strožnici odpade. Občuten je tu prihranek ležajne kovine, saj se je pri vlišanju prihrani pri enem brusilnem vretenu skoraj polovico.

Vrsta inovacije:

Žigosni stroj – šoba

Avtor inovacije: Jože Rusl.

Naziv inovacije: Žigosni stroj – šoba

Opis inovacije: modifikacija ali prilagoditev šobe za peskanje obstoječim razmeram ter možnost lastne izdelave.

Vrsta inovacije: koristen predlog.

Polavtomatsko stiskanje odpadnega mleka na segmentni stiskalnici

Avtor inovacije: Stanko Habijanič.

Naziv inovacije: Proces polavtomatskega stiskanja odpadnega mleka na segmentni stiskalnici

Opis inovacije: Osnovna dopolnila tehničnega procesa so: logična povezava celotnega procesa v eno funkcionalno celoto, z osnovnim poudarkom na varnem delu, kar omogoča sistem blokad z natančno določenim redom vklapljanja in izklapljanja posameznih naprav v sistemu.

Vrsta inovacije: tehnična izboljšava.

Vilice za odnašanje steklarskih izdelkov

Avtor inovacije: Jože Krušič.

Naziv inovacije: Vilice za odnašanje steklarskih izdelkov.

Opis inovacije: Vilice so v tej izvedbi lažje prilagodljive spremembam artiklov.

Vrsta inovacije: koristen predlog.

Rekonstrukcija žage

Avtor inovacije: Janko Anderlič.

Naziv inovacije: Rekonstrukcija žage

Opis inovacije: Zaradi pomanjkanja denarja ni bilo mogoče kupiti nove žage. Zato je predlagatelj predlagal rekonstrukcijo ali prenovo obstoječe. S tem je bilo doseženo: da praktično opisana žaga spet normalno funkcionira in povečale so se možnosti za žaganje profilov več dimenzij kot prej. Z

dodano pripravo za vpenjanje materiala je omogoče prečno žaganje predvsem aluminjskih modelov. Z vsemi navedenimi rekonstrukcijami se je tudi bistveno skrajšal čas žaganja.

Vrsta inovacije: koristen predlog
Komisija je za vse inovatorje na podlagi pravilnika pripravila predlog za denarne nagrade, ki so bile inovatorjem izročene na skromni svečanosti ob podelitvi jubilejnih nagrad.

Nagrade sicer niso velike – prej bi lahko rekli, da so preskromne. Pa vseeno upamo, da ne bodo delovale

nevpodbudno za nadaljnje razmišljanje o raznih izboljšavah, temveč nasprotno. Še bolj naj bi vzpodbudile inovacijsko dejavnost v Steklarni.

Res je, da pri ročnem načinu dela niso možne kakšne velike izboljšave, vendar pa so sedaj z uvajanjem vse več strojev in strojne proizvodnje še velike možnosti za razmišljanje o izboljševanju raznih strojev in naprav.

Nagrajencem čestitamo z željo, da bi se v bodoče krog inovatorjev čimprej razširil!

FRANC VEHOVAR

Ljubljanska banka – Splošna banka Celje sporoča

Vas zanimajo različna stanovanjska posojila?

V Ljubljanski banki-Splošni banki Celje poskušamo z različnimi vrstami kreditiranja pomagati občanom in s tem tudi bralcem časopisa »Steklar« pri urejanju njihovih stanovanjskih problemov. Predstavljamo najbolj osnovne in najbolj zaželeno načine ter s praktičnimi primeri za vsako vrsto kredita prikazujemo, kaj to je...

Kredit za stanovanje...

Devizna prodaja za novo gradnjo, prenovo, nakup stanovanja ali za nakup komunalno urejenega zemljišča. Občan proda konvertibilno valuto in veže dinarsko protivrednost brezobrestno, dobi pa za to 250 odstotkov posojila na 15 let odplačilne dobe po 9% obrestni meri.

Primer: 3.000 DM = 212.230 din, vezava 16 let (brezobrestno) in 250% posojila = 530.570 din na 15 let odplačilne dobe po 9% obrestni meri, mesečni obrok pa je 5.390 din.

Dinarska vezava za novo gradnjo, prenovo, nakup stanovanja, nakup komunalno urejenega zemljišča. Občan veže dinarje in dobi 220% posojila na 15 let odplačilne dobe po 5% obrestni meri.

Primer: 100.000 din, vezava 16 let (brezobrestno) in 220% posojila = 220.000 din na 15 let odplačilne dobe po 5% obrestni meri, mesečni obrok pa je 1.740 din.

Kredit za plačilo lastne udeležbe pri nakupu stanovanja

Devizna prodaja za kredit, ki omogoči lastno udeležbo. Občan proda de-

vize in veže dinarsko protivrednost za 6 let brezobrestno in dobi 250% posojila na 5 let op 9% obrestni meri.

Primer: Če mora plačati lastno udeležbo za nakup ali pridobitev stanovanja v znesku 200.000 dinarjev. Prodati mora 1.130 DM, kar znese 80.000 din, ki jih veže na 6 let. Odplačuje 200.000 din 5 let, mesečni obrok pa je 4.150 din.

Dinarska vezava za kredit, ki omogoči lastno udeležbo. Občan veže dinarje na 6 let brezobrestno in dobi 220% posojila na 5 let po 5% obrestni meri.

Primer: Če mora plačati lastno udeležbo 200.000 din za nakup ali pridobitev stanovanja, veže 90.910 din (to je 45% zneska, ki ga potrebuje) in dobi posojilo v višini 220%, to je 200.000 din ter posojilo odplačuje 5 let po 5% obrestni meri, mesečni obrok pa je 3.780 din.

Pri tem velja, da se dinarsko protivrednost deviz obračuna na dan odkupa deviz!

Namensko varčevanje

Na podlagi namenskega varčevanja ali na podlagi vezave dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih deviz daje banka posojila za naslednje namene:

- nakup starih stanovanj ali stanovanjskih hiš
- plačilo stroškov za vzdrževanje ali prenovo stanovanja oziroma stanovanjske hiše
- nakup in gradnjo manjših hidroelektrarn
- nakup materialov in naprav za varčevanje z energijo za stanovanja ali stanovanjske hiše

● plačilo stroškov za telefonski priključek

● plačilo stroškov za priključek na električno ali plinsko omrežje, toplotno ogrevanje, na vodovodno omrežje in kanalizacijo za stanovanja in stanovanjske hiše

● popravilo avtomobilov in kmetijskih strojev

● plačilo uvoznih dajatev

● plačilo vpisnine za izredno šolanje

● plačilo invalidskih pripomočkov in storitev za rehabilitacijo

● nakup garaže od pooblaščenice organizacije za prodajo ali od fizične osebe

● gradnjo garaže

● plačilo stroškov za zdravstveno rekreacijo v klimatskih in termalnih zdraviliščih

● nakup avtomobila, če služi za invalidski pripomoček

● plačilo postavitve skupinske antene

● hišni računalnik.

Na podlagi prodaje deviz daje banka občanom posojila še za nakup apartmajev ali počitniških hiš, ki jih gradijo organizacije združenega dela, če se s tem povečujejo turistične zmogljivosti.

Občan dobi posojilo, ko sklene z banko ustrezno pogodbo in ko izpolni v njej določene pogoje. Črpanje posojil je dokumentarno.

Za vse nadrobnejše informacije naj se občani, ki bi radi dobili posojilo, obrnejo na katerokoli enoto Ljubljanske banke-Splošne banke Celje!

LJUBLJANSKA BANKA
Splošna banka Celje

Kadrovske zanimivosti

V februarju 1776 delavcev

V februarju je bilo zaposlenih v Steklarni »Boris Kidrič« 1776 delavk in delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 477, v tozdu Dodelava 189, v tozdu Kristal 427, v tozdu Dekor 188, v tozdu Servisne dejavnosti 82, v tozdu Delavska restavracija, v tozdu Naše staklo 13, v tozdu Dalmacijakristal 106, v tozdu Tehnokristal 76 in v Delovni skupnosti skupnih služb 195. V februarju je prišlo med nas 16 novih sodelavcev, zapustilo pa nas jih je 17.

Prišli

V februarju so prišli med nas: v tozdu **Osnovna izdelava** – za krogljarja Josip Solman in Martin Solman, za odnašalca Midhad Garabović in Stjepan Hlupić, za talilca Ivan Žgajner (ki je bil prerazporejen iz tozda Servisne dejavnosti) in za ključavničarja I Marijan Lanegger; v tozdu **Dodelava** – za brusilca III v grobi brusilnici Dragutin Ivić (prerazporejen iz tozda Osnovna izdelava); v tozdu **Kristal** – za transportne delavce v kemični polirnici: Boris Boršič, Stjepan Debeljak in Dragutin Krošlin; v tozdu **Dekor** – za brisalko stekla Monika Gmajnič, za brusilca I. delovnega področja Miroslav Trunk in za označevalko stekla Zdenka Kladušek; v tozdu **Servisne dejavnosti** – za delovodjo Franc Žaberl; v tozdu **Naše staklo** – za prodajalko Zorica Panić; v **Delovno skupnost skupnih služb** – za čuvaje: Tomi Bratuš, Nedeljko Djurić in Vjekoslav Žnidarec, za referenta v prodaji na domačem trgu Boris Bajc-Jože in za skladišni delavki Ivica Lorber ter Maja.

Vsem novim sodelavcem želimo kar največ delovnih uspehov in da bi se prijetno počutili v našem steklarskem kolektivu!

Odšli

V februarju so zapustili naš kolektiv – iz tozda **Osnovna izdelava** krogljar Ivan Matejina zaradi izključitve, odnašalca Zdravko Ptičar in Damir Stiplošek, ker sta bila izključena, in Rudolf Gajšek in Ivan Špoljar zaradi odhoda v JLA, pripravniki IV. stopnje Joško Kolr, Branko Novaković in Stanko Verk zaradi odhoda v JLA, vodja šamoterjev Miroslav Žekar zaradi invalidske upokojitve in mojster Ludvik Matko zaradi starostne upokojitve; iz tozda **Dodelava** stekloslikar I Mrijan Lanegger zaradi starostne upokojitve in vodja izmene v grobi brusilnici Franc Hrepevnik zaradi starostne upokojitve; iz tozda **Dekor** steklobrusilec II. delovnega področja Dušan

Uršič zaradi ohdoda v JLA; iz tozda **Servisne dejavnosti** ključavničar – izdelovalec modelov Branko Kovačič zaradi odhoda v JLA; iz **Delovne skupnosti skupnih služb** čuvaj Ivan Mikša zaradi starostne upokojitve in prevzemna kontrolorka I Martina Halužan zaradi starostne upokojitve.

Rodili so se

Našim sodelavkam in sodelavcem so se v februarju rodili: Sanja Balon –

Snježanina hči, Elind Selimi – Nedžmijin in Bajrušov sin, Maja Lipovac – Božina hči in Jasmina Petek – Zdenkina in Edijeva hči.

Staršem čestitamo za veseli dogodek, novorojenčkom pa želimo, da bi bili zdravi in srečni! ■

Poročile so s

V februarju so se poročile tele naše sodelavke: Štefanija Gretič – poročena Guntner, Valerija Jedvaj – poročena Lupše, Vesna Kolarec – poročena Zagorščak in Anica Perković – poročena Krivec.

Vsem mladoporočenkam iskreno čestitamo in jim želimo na novi življenjski poti mnogo lepega!

ZDENKA GORENC

Upokojil se je ...

Miro Žekar

Februar je bil za Žekarja, tako smo ga v večini klicali, mesec, ko je odšel v resnično zaslužen pokoj. Zaslužno

upokojitev pravim zato, ker ima Miro za seboj skoraj polnih 32 let zelo težkega in zahtevnega dela, dela, na katerega je priznan beneficiran delovni čas.

Miro Žekar se je takoj po končanih vojnih letih zaposlil v našem kolektivu. Kot mladi fant je začel delo pri peči, po krajšem času pa je odšel na usposabljanje v industrijsko šolo v Slovensko Bistrico in kasneje v Kamnik. Po odslužitvi vojaškega roka in po nekaj letih dela v drugih kolektivih se je vrnil v našo steklarno in začel delati kot zidar, potem je bil zidar-šamoter, pozneje pa je postal vodja zidarjev-šamoterjev in to delo opravljal do svoje upokojitve.

Opravljanje dela mojstra zidarjev-šamoterjev pomeni, da si pri svojem vsakdanjem delu izpostavljen vsem vremenskim nevšečnostim in tudi vsem delovnim nevarnostim. Skrbeti za vzdrževanje vseh šamotnih peči in ostalih naprav, pomeni, da je treba delati pri temperaturi 20° C pa tudi pri temperaturi +40C ali celo več. Pomeni pa delati tudi ponoči, v nedeljah; delati zelo natančno in tudi fizično težko.

Vse to je bilo za Žekarja vsakdanje delo. A ne samo to! Žekar je bil vedno

pri vseh popravilih in remontih peči, pri gradnji novih peči in pri hladnih remontih. Nepogrešljiv je pri vseh večjih ali manjših vročih remontih peči, kjer se dela tudi pri vročini do 80° C!

V spomin...

Alojz Tramšek

Pred nekaj dnevi smo se delavci Steklarne v žalosti poslovili od našega dobrega prijatelja in sodelavca Alojza Tramška. Takšno slovo od sodelavca in tovariša je resnično pretresljivo in boleče ne samo za sodelavce marveč tudi za vse, ki so ga vsaj malo poznali, saj je bil resnični prijatelj in dober steklarski delavec.

V dvajsetih letih steklarskega dela je Alojz pokazal, kakšen odnos je treba imeti do dela, do sodelavcev in do življenja sploh.

Mogoče je prav Alojzeva pri-dnost in vztrajnost botrovala temu, da ni bila prvočasno odkrita njegova zahrbtna bolezen. Morda bi jo lahko zaustavili? Tako pa sedaj lahko samo obžalujemo in se mu po smrti zahvaljujemo za vse, kar je naredil in kar je še želel narediti.

Sledili bomo Alojzovemu delu in ga obdržali v lepem spominu!
SODELAVCI

Našel sem le nekaj del in nalog, ki so bila za Miroslava vsakdanjost. Dela je vodil, ali sam natančno in vestno opravljal. To so dela, ki zahtevajo sposobnega, pridnega in vzdržnega človeka. In to je Miro tudi bil!

Žekar pa je bil ne samo priden delavec. Imel je sposobnost in voljo za sodelovanje v družbenopolitičnih in samoupravnih organih kot član ali kot predsednik. In to ne samo v našem kolektivu, marveč tudi v krajevni skupnosti in v občinskih organih. Mogoče zveni neverjetno, pa je res, da se je dokaj aktivno ukvarjal tudi s športom, predvsem s strelstvom, ribolovom in s keglanjem.

Ko sem omenjal Miroslavovo pri-dnost pri delu, aktivnost v družbenopolitičnem življenju, aktivnost v športnem udejstvovanju, pa je treba še posebej poudariti na človeške, prijatelj-

ske vrline, ki jih je lahko vsakdo opazil, če je bil le nekaj časa v njegovi družbi. Ob odhodu takšnega tovariša in sodelavca v pokoj moramo priznati, da nam bo še dolgo ostal v spominu, da ga bomo pogrešali, verjetno pa tudi on nas.

Mogoče je bilo v teh dvaintridesetih letih več trenutkov, ko vse stvari do Žekarja niso bile najbolj pravične vendar je bilo toliko skupnega tovarštva, da so bili slabi trenutki le malenkost, ki se jo hitro pozabi.

Žekarju resnično iz srca želimo, da še naprej ostane tako vesel, zabaven in tovariški, kot je bil; da bi ostal še dolga leta zdrav in da bi prihajal na obisk v kolektiv, v katerem je delal dvaintrideset let in v katerega je vgradil svojih 32 let!

JOŽE KOVAČIČ

Največja glasbena manifestacija človeštva

Evropsko leto glasbe

Evropski svet in Evropska gospodarska skupnost sta oklicala leto 1985 za evropsko leto glasbe. Gre za največjo glasbeno manifestacijo v zgodovini, posvečeno 300. obletnici rojstva treh velikih mojstrov baročnega obdobja – Nemcev Johanna Sebastiana Bacha in Friedericha Händla ter Italijana Domenica Scarlatija. Vsi trije so se namreč rodili v letu 1685.

Najobsežnejša glasbeno izročilo nam je zapustil J. S. Bach. Bil je odličen orglar. Kljub zahtevni in naporni službi je ves prosti čas posvetil družini; vse svoje otroke in ženo je učil glasbe. Štirje sinovi so postali poznani glasbeniki in kot nasledniki genialnega očeta tudi skladatelji.

Kako obilna je Bachova zapuščina, priča podatek, da je deset urednikov delalo petdeset (50) let, predno so pregledali in zbrali vse njegovo delo! Med njegovimi skladbami najdemo vse tedaj znane oblike, razen opere, najštevilnejše pa so kantate (kar 250 ohranjenih), razne klavirske in orgelske skladbe in koncerti.

Pa se vrnimo k sami manifestaciji! Vanjo je namreč vključenih 24 evropskih držav, glavni odbor vodi Walter Scheel, nekdanji predsednik ZR Nemčije. Prireditve v posameznih državah organizirajo nacionalni odbori. Jugoslovanski odbor vodi skladatelj Berislav Popović.

V Sloveniji želimo v tem letu predstaviti kar se da široko domačo glasbeno ustvarjalnost in tudi opozoriti javnost na razmere ter probleme v domači glasbi. V skladu s stabilizacijskimi prizadevanji se bo praznovanje izognilo preveliki manifestativnosti. Poleg predstavitve novejših slovenske glasbe na številnih koncertih, zlasti v Cankarjevem domu, se začneja v tem prazničnem letu ponovno odkrivanje in predstavljanje našega Jakoba Gallusa evropski javnosti. Ta naš odlični skladatelj motetov in madrigalov je živel v letih od 1550 do 1591.

V okviru praznovanj sodijo še gostovanja glasbenikov iz tujine, kot so washingtonski filharmoniki in tokijski madrigalisti, ki bodo v Cankarjevem domu izvajali Bachova dela.

Evropsko leto glasbe pa bo praznovala tudi mladina, ki Bacha ponovno odkriva.

FRANC ČERNELČ

Kozjanski kulturni teden

Prava pot do resničnega podružbljanja kulture

Prava pot do resničnega podružbljanja kulture

Kultura in njej namenjene prireditve so pač redko v gosteh v našem vsakdanjiku. Mnogi se sprašujejo, zakaj je naša humana socialistična družba kulturo izrinila iz vrst delavcev, neposrednih proizvajalcev, preveč pa poudarila vlogo ali favorizirala vlogo profesionalnih ali poklicnih kulturnikov in kulturnih ustanov...

Kozjanski kulturni teden je vsakoletni izziv amaterskim dejavnostim, da pokažejo lastno ustvarjalnost in na našem območju vsaj malo ublažijo kulturno pomajkanje.

Kako pa je sicer s kulturo v naši, šmarski občini?

Najbogatejša v kulturni ponudbi je Rogaška Slatina, ki ima v okviru dejavnosti Zdravilišča stalne kulturne prireditve, zlasti glasbene, folklorne in likovne. V Rogaški delujeta dva odrasla pevska zbora, žal pa še vedno »straši« nedokončan kulturni dom in možno ovira še večji razmah kulturnih dejavnosti.

V občini je nasploh najbolj razširjeno in močno zborovstvo, občasno pa nas presenetijo tudi dramske skupine, najprijetneje – seveda – šmarska! Skozi vse leto poteka gledališki abonma,

ki po svoji kakovosti v sedanji obliki zagotovo sodi v slovenski vrh.

Prebuja se folklor in... Človek bi rekel, da na tem področju niti nismo tako na psu. Toda, po temeljiti analizi bi vendarle ugotovili, da vse to in še kaj v kulturni ponudbi zajema le manjšino naših ljudi!

Zato je še tolikanj večje poslanstvo Kozjanskega kulturnega tedna, katerega prireditve so se letos zvrstile v vseh večjih krajevnih skupnostih. Posebej pa bi kazalo pri tem omeniti okroglo mizo v Bistrici ob Sotli in likovno razstavo v Lisičnem.

Že ustaljena oblika Kozjanskega kulturnega centra je vsakoletno posvetovanje ali pogovor za okroglo mizo o aktualnih vprašanjih s področja kulture. Tokrat je bila osrednja tema pogovora KULTURA IN TURIZEM. Pod vodstvom tajnika celjske turistične zveze profesorja Vulderja je dal pogovor nekaj usmeritev, čeprav temeljitih razglabljanj in doktrinarskih rešitev ni prinesel. Ker postaja naša občina vse bolj turistična (zdravilišči v Rogaški Slatini in Podčetrtku, spominski park Trebče), bomo poskušali nuditi gostom tudi kulturna doživetja, zlasti s predstavljanjem izvirne ljudske kulture, folklorne, šeg. Tu gre izziv gostinskim organizacijam, kulturnim in turi-

stičnim društvom, ki naj bi nastopili enotno!

No, in nazadnje še o razstavi v Lisičnem! Tamkajšnje kulturno društvo se že vseskozi trudi vnesti v svoje delo popestritve in vsebinske novosti. Letošnja likovna razstava je plod njihove zamisli in izvedbe prve slikarske kolonije »Pilštajn 84«. V njej sodelujejo likovni pedagogi. Letos, točneje lani, so to bili: prof. Kores s Pedagoške akademije v Mariboru, prof. Krivec, metodik RP PA Maribor v Celju, in Marjan Prešiček, pedagog in oblikovalec v Steklarski šoli Rogaška Slatina.

Razstava njihovih del je vzbudila veliko zanimanje domačinov, saj je smoter kolonije, ohraniti vsaj v umetniškem videnju pokrajino, kakršna je (še) sedaj. Razstava je bila ljudem zares blizu.

In najbrž je to prava pot do resničnega podružbljanja kulture!? Menim, da se to ne kaže v soodločanju, ampak v vključevanju naših ljudi v kulturne procese; če že ne ustvarjanja, pa vsaj sprejemanja in doživljanja kulture in umetnosti.

FRANC ČERNELČ

Kegljači uspešni

Bomo tokrat zmagali?

Kegljaška sekcija Steklarne »Boris Kidrič« je vključena v občinsko sindikalno ligo in nastopa že petnajst let, vendar do sedaj ni imela kakšnega vidnejšega uspeha. Letos pa je drugače!

Komisija za šport in oddih občinskega sveta Zveze sindikatov Šmarje pri Jelšah se že precej časa ukvarja z vprašanjem, kako tekmovalci v kegljanju, da bi bilo to bolj privlačno. Na potrebo po tem opozarjajo tudi stroški, ki so že zelo veliki. Tekmovanje v disciplini 100 lučajev posamično in v daljših razmakih ni primerno, saj tekmovalci

hkrati medsebojno ne merijo moči, ne prihajajo v neposredni stik, pa tudi stroški so veliki. Zato je komisija sklenila način tekmovalca spremeniti, tako da sedaj tekmujejo v I. moški in v I. ženski ligi dvokrožno, v II. ligi pa tekmujejo enokrožno in sicer v borbenih partijah s po šestimi tekmovalci in s po dvema rezervnima igralcema.

Novi način tekmovalca je prinesel več zanimanja, saj favorita takorekoč ni. To se je pokazalo že takoj na začetku tekmovalca, saj je zelo močna Korša izgubila dvoboj s Petrolom, potem pa je Petrol premagala Jelša. Pa tudi Steklarna je premagala večno neugodnega tekmečca Zdravilišče!

Steklarna je zares dolgo čakala na tako uspešno kegljaško sezono, kot je letošnja... V prvih treh kolih so naši zmagovali in sedaj se jim odpirajo možnosti za dokončno zmago. To pa bi bilo za pomlajeno moštvo zares velik uspeh.

Naše kegljavke niso bile tako uspešne, kot so uspešni moški. Je pa res, da so močno oslabiljene zaradi odsotnosti dveh najboljših tekmovalk... Upajmo, da bodo do konca tekmovalca vendarle uspele strniti svoje vrste in prvenstvo končati na takem mestu, kakršne si po kakovosti zaslužijo?

STIPE PEŠIČ

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 125

STEKLAR	GEOMET. LIK	OBROK	PROSTOR V GLEDA- LIŠČU	DOMAČA PLEMEN. ŽIVAL	ERBIJ	NOGO- METNI KLUB	TARA	AMPER	STEKLAR	POLMER	ŽUŽELKE PODOBNE CEDELAH	KLEPE- TAV ČLOVEK	SMUČAR- KA ZAVAD- LAV	AHER. H. IHE
GLASBE- NI INSTRU- MENT									DRŽAJ PRI ORODJU					
GUHICA ZA RADIRAN- JE								METER		ZIVINSKA KRMA				
								SLOV. PISATELJ (VLADIMIR 1873-1913)		OZEMLJE, OBMOČJE				
OČKA					PESNIŠKA	NAUK	LET							
					IME ZA O	KOROŠKO	GOROVJU	NALIZEM						
DVOJICA				JELENOVE SAMICE						ČAČAK				NASLOV RISANEGA FILMA (PROFESOR ...)
				VNETJE SLUZNICE						KOPRIV- NICA				
ŠPANIJA		LUKA V IZRAELU	ŽILA NA SRČU										BOR	
			TOVARNA V VARAŽ- DINU										POKON- ČNI KLAVIR	
ČLOVEK, KI KAJ ZAVARU- JE												PANČEVO		
												BROWNOVA SOL		
PRIPADNIK KA- TOLIŠKE VERE											BIL			
											DOMAČA ŽIVAL			
TEKAČ NA DOLGE PROGE										ZNAK V MATEMA- TIKI				
										VELIK OGENJ				
ITALNA		PISEC TRAGIČ- NIH ZGODB							POKRI- VALO KRALJEV					
		POLT												
RIMSKA BOGINJA NESREČE				VRSTA				LJUBLIA- NSKA	MUSLIHAN H. IHE					
				ANTON ASKERC				BANKA	ŠABAC					
MUSLI- MANSKO SVETO MESTO					JELŠEV LES									
NAŠA TOVARNA UR					VELE- POSLANIK									

Med reševalce nagradne križanke št. 125 bomo z žrebom razdelili za 490 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva časopisa »Steklar«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vходу v Steklarno. Pri tem pa ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešitvijo križanke: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 125! Rešitve je treba oddati najpozneje do 15. aprila.

Sporočiti moramo, da za nagradno križanko št. 124 do roka ni bilo predložene nobene rešitve, ki bi bila pravilna!

Rešitev nagradne križanke št. 124 – vodoravno: Makole, rešetar, Eda, obrat, mora, Salk, Rudi omen, Amur, osek, ost, R, Pag, nevesta, IA, Pakistan, črnolaska, Omsk, neverka, Slava, Kovinar, Beočin, Elan, kirurgija, KF, akcija, cer, sod, klasek, ata.

UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Župančič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2000 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.